

Martin Kúrberg: Á GÁTTINI TIL DREYMIN

– Antin gavst eg at drekka ella gavst eg at liva. Tá hevði eg tvær ferðir roynt at gjørt av við meg sjálvan. So eg ringdi til læknan og fekk hann at leggja meg inn á stongdu deild. Eg tímdi ikki at liva hetta lívið við misbrúki longur. Tað sigur Martin Kúrberg, stjóri á Frælsi, ið er nær við at lata dyrnar upp til fyrsta føroyska viðgerðartilboðið til ung, ið eru bundin at rúsevnum

Hallur av Rana

Fleiri fólk eru stødd á gamla hotellinum á Eiði leygardagin 3. desember. Enn ein arbeiðsdagur er liðugur í hølunum, ið eftir ætla skulu húsa viðgerðarstovnurin Frælsi. Tað hava verið nógvir av teimum hetta síðsta hálva árið, men í dag kunnu arbeiðsfólkini fegnast yvir, at tað síðsta innbúgvíð er sett upp á pláss. Fysisku karmarnir eru nú klárir til, at fyrsti viðgerðarstovnurin til ung millum 18 og 21 ár, ið hava rúsevnis-trupulleikar kann lata upp.

Hjá einum av teimum er talan um eina heilt serliga løtu. 48 ára gamli Marin Kúrberg, ið til dagliga starvast sum leiðari á Herberginum hjá Frelsunarherinum er stjóri í viðgerðarstovninum og ein av stigtakarunum til nýggja viðgerðarstovnin. Hjá honum er tað ein gamal dreymur, ið er nú eitt stig nærri at gerast veruleiki.

Ein dreymur, ið liggur stig-takaranum nær at hjarta, tí sjálvur kennir hann alt ov væl á egna lívi, hvussu oyðandi eitt lív í misnýtslu kann vera fyri ein sjálvan, eins familju og eins nærumhvørvi.

Tung byrjan á lívið

Martin Kúrberg varð borin í heim í Havnini fyri 48 árum síðan. Mamman var einans ein ung genta, 16 ár gomul, meðan pápin var nøkur ár eldri.

– Foreldur míni elsaðu meg av øllum hjarta. Tað er einki at snakka um, tey eru teir persónarnir, ið hava elsað meg mest. Men tey vóru ikki klár at fáa meg. Mamma var øgiliga ung, og tey megnaðu ikki serliga

væl hendan nýggja leiklutin sum foreldur, sigur Martin Kúrberg um foreldur síni.

Martin Kúrberg vaks upp saman við foreldrunum, men lærði kensluna av svik, tá hann sum smádrongur eitt skifti búði á Barnaheiminum í høvudsstaðnum. Tá hann búði heima, var har sjáldan friður leingi at gangin.

– Tað gekk t.d. yvir skúlan, tí heima valdaði friðurin sjáldan leingi, so tað var torført at gera skúlatíng. So tá eg kom í skúla bleiv eg skeldaður av læraranum, tí eg ikki gjørdi skúlatíngini, sigur Martin Kúrberg, ið hevur tosað uttan íhald, men bráðliga steðgar á, áðrenn hann álvarsamur á máli lýsir sín uppvøkstur við tungu orðunum.

– Tað handlaði meira um at yvirliva enn at liva.

Eitt ræðuligt val

Lívið hjá Martin Kúrberg gjørdist

ikki lættari, tá hann stóð á gáttini til vaksnamannalívið. Sum fjúrtan ára gamal lat hann sum so nógv onnur ung seg konfirmaera, men tíðarskeiðið er ikki eitt, ið hann hevur nøkur góð minnir á. Í staðin er tað tengt at eini avgerð, ið foreldrini tóku um tað mundið.

– Tá lótu tey seg skilja og fóru frá hvørjum øðrum. Tey høvdu havt eina avtalu um, at tey skuldu vera saman til eg bleiv konfirmaeraður, men so var tað tað, greiðir Martin Kúrberg frá.

Stutt eftir hetta varð ungi Martin Kúrberg biðin um at taka eina avgerð, ið fór at hava grundleggjandi avleiðingarnar fyri restina av hansara lívi.

– Eg varð tikin inn í eina stovu, har eg fekk at vita, at nú skuldi eg velja hvørji av mínum foreldrum eg vildi búgva hjá. Mammu mína, ið flutti til Danmarkar, ella pápa mín, ið varð verðandi. Pápi var um hetta mundi øgiliga einsamallur, so eg

valdi hann. Men at skulu velja eitt foreldur frá og annað til, tað var ræðuligt. Tað var síðsti dagur eg var saman við báðum foreldrunum, sigur Martin Kúrberg.

Sostatt varð Martin Kúrberg verandi í Føroyum við pápa sínum, meðan mamman flutti av landinum.

Flýddi undan Martini

Hóast Martin Kúrberg harvið á ungum árum hevði upplivað fleiri tyngri løtur enn flestu av hansara javnaldrum, so var tað serliga ein hending nakrar mánaðar seinni, ið setti djúpast spor.

– Eg varð kynsliga misnýttur og tað fullkomiliga knústi mína tilveru. Harfrá gekk tað bara stutt tíð til eg ein dagin sat saman við einum vinmanni á Kongaminni og fekk mín fyrsta rús av alkohol, greiðir Martin Kúrberg frá.

Fyri unglingin var tað júst tann flýggjanin frá veruleikanum, ið hann hevði brúk fyri. Lívið var vorði ov tungt, og endiliga fældi hann, at hann kundi hála stikkið úr. Um so bara fyri eina løtu.

– Eg fældi, at eg hevði møtt nøkrum fantastiskum. Eg flýddi undan Martini, tí tað var rættiliga tíðliga, at mær ikki dámdi meg sjálvan. Fyri onnur tyktist, at mitt sjálvsálit var øgiliga høgt, men mitt sjálvvirði var ógvuliga vánaligt, greiðir Martin Kúrberg frá og heldur fram.

– Allar hendingarnar í mínum uppvøkstri tyngdu meg, og um bara ein lærari hevði spurt meg, um hvussu eg hevði tað, so hevði eg sloppið av við byrðuna. Men eingin spurdi meg. So rúsurin gjørdist mín

útvegur, tí alkoholi doyvdi mínar kenslur.

Fann kærleikan

Hóast Martin Kúrberg ikki hevði tað serliga gott gjøgnum ungdoms-árini, so megnaði hann at yvirliva og hava ein vanligan gerandisdag. Um tjúgu ára aldrinum møtti hann eina gentu, ið hann gjørdist væl við og fingi tey skjótt fleiri børn saman.

Men tilveran hekk kortini ikki heilt saman, tí minnini frá uppvøkstrinum heimsøktu unga mannin.

– Eg orkaði ikki fyri tí, ið eg sjálvur var. Tað gekk út yvir mína familju, men mátin, ið eg fór við teimum uppá, var ikki tí, at eg ikki var góður við tey. Men tá tú ikki elskar teg sjálvan, so kanst tú ikki elskar nakran annan, greiðir Martin Kúrberg frá.

Parlagið teirra millum var eyðkent av, at Martin Kúrberg ikki megnaði at tálma sína rúsdrekka-nýtslu.

– Tað gekk bara ikki. Eg kundi fara til handils at keypa eplir sunnudag, men kom ikki heim aftur fyrr enn mikudag. Daman helt meg út nógv longri enn hon átti, greiðir Martin Kúrberg frá.

Misnýtslan vindur uppá seg

Tað var eisini um hetta mundi, at Martin Kúrberg byrjaði at royna aðrar mátar at doyva kenslurnar uppá.

– Nú toldi eg so væl alkohol, at eg mátti royna onnur ting fyri at flýggja frá mær sjálvum, so eg byrjaði at taka heilivág og roykja hassj. Eg royndi eisini onnur